

EXPUNERE DE MOTIVE

Există în România orașe care nu îndeplinesc condițiile minimale pentru a fi considerate localități urbane și care au dobândit acest titlu doar pentru că anumite interese politice conjuncturale au urmărit să majoreze pe hârtie gradul de urbanizare.

Scopul a fost unul electoral, pentru ca s-a dorit crearea în rândul populației a unui orizont de așteptare în ceea ce privește nivelul de trai. Realitatea a dovedit însă că un oraș nu se construiește doar prin organizarea unui referendum, urmat de emiterea unei legi populiste, ci prin inițiativă economică și susținerea unor programe de dezvoltare.

Legea nr.351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – secțiunea a IV-a Rețeaua de localități definește localitatea urbană ca fiind unitatea administrativ-teritorială “în care majoritatea resurselor de muncă este ocupată în activități neagricole cu un nivel diversificat de dotare și echipare, exercitând o influență socio-economică constantă și semnificativă asupra zonei înconjurătoare.” În anexa nr.II din lege, după enumerarea principalilor indicatori cantitativi și calitativi minimali de definire a localităților urbane, se recunoaște oficial că “ în prezent există municipii și orașe în care nu sunt încă atinși indicatorii cantitativi și calitativi minimali.” Întrebarea care se naște de aici este următoarea : întâi construim orașul și apoi emitem legea de recunoaștere a rangului sau întâi emitem legea după care se vor înfăptui și măsurile de dotare minimale. Până în prezent, nu s-a dat un răspuns satisfăcător la această întrebare și tocmai de aceea putem identifica cel puțin două efecte cu impact negativ:

- autoritățile locale au rămas blocate în orizontul de așteptare determinat de schimbarea plăcuței de la intrarea și ieșirea din localitate, fără a se strădui în vederea dobândirii dotărilor, amenajărilor sau echipărilor necesare;

- populația a fost împovărată cu impozite suplimentare care nu au nici un fel de sursă sau posibilitate de suportare.

De exemplu, în județul Botoșani, sunt cinci localități care dețin titlul de “oraș” dintre care trei (Bucecea, Flămânzi și Ștefănești) au

fost „transformate” în anul 2004, care nu îndeplinesc nici pe departe cerințele minimale, astfel:

Nr. Crt.	Denumirea localității	Populație	Populație ocupată în activități neagricole	Număr locuințe	Locuințe dotate cu instalație de apă	Locuințe dotate cu baie
1.	Bucecea	5213	865	1837	885	829
2.	Darabani	11.871	1445	4049	703	616
3.	Flămânzi	12.082	1091	3420	338	331
4.	Săveni	8250	1803	2841	1158	1142
5.	Ștefănești	5777	492	2174	311	244

Este interesant de menționat că, în cazul localității Ștefănești, pentru a se obține numărul minim obligatoriu al locuitorilor, s-a atribuit titlul de „oraș” tuturor satelor componente ale “fostei” comune.

De asemenea, trebuie menționat și faptul că nivelul indicatorilor cantitativi și calitativi s-a înrăutățit de la un an la altul.

Și totuși, ceva a crescut în toată această perioadă: nivelul impozitelor. În cazul localităților care au fost “urcate” în rang, populația a trebuit să suporte creșteri cuprinse între 300% și 1000% pentru impozitele pe clădiri și terenuri.

Există o zonă de interferență între reglementările privind amenajarea teritoriului național și reglementările fiscale, care este dată de faptul că în Codul fiscal se ține cont de rangul localităților atunci când se calculează impozitul pe clădiri și impozitul pe teren. Din păcate, pentru că reglementările fiscale sunt incomplete, s-au perceput până acum de la populație impozite determinate pe baza rangului declarat și nu pe baza rangului real dat de nivelul efectiv de atingere a indicatorilor cantitativi și calitativi.

În textul Legii nr.351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, se prevede la art.3, alin.(2) că “principalii indicatori, elementele și nivelurile de dotare prevăzute de lege pentru ierarhizarea localităților urbane și rurale vor sta la baza criteriilor de stabilire a impozitelor și taxelor.”

Prevederea nu a fost preluată și în Codul fiscal.

Invocăm în această argumentare și prevederile art.56, alin.(2) din Constituția României, conform căreia „sistemul legal de impuneri

trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale”. Sub acest aspect, practica fiscală de până acum este criticabilă deoarece:

- nu este just să oblige la plata aceluiași impozit atât un cetățean care locuiește într-o localitate ce dispune de toate dotările cât și un cetățean dintr-o localitate în care standardele de dotare nu sunt atinse;

- nu este just să oblige la plata unui impozit suplimentar un cetățean care nu dispune de posibilitatea să dobândească și un venit suplimentar, dat fiind nivelul precar al componentei socio-economice.

Prezenta propunere legislativă urmărește completarea regulilor fiscale astfel încât să se asigure corelarea cu celelalte reglementări legale și armonizarea cu prevederile constituționale.

Rămâne de identificat care sunt măsurile de întreprins pentru obținerea unei mai bune amenajări a teritoriului național, având dovada că transformarea satelor în orașe nu se poate face doar prin majorarea impozitelor și taxelor.

INIȚIATOR.

Senator Mihai ȚĂBULEAC